№ 44. Czwartek 24. Lutego 1859. Rok wydania 49.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z poczta kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Na założenie systemizowanej akatolickiej szkoły trywialnej w gminie Rottenhahn lwowskim obwodzie ofiarowano na wieczne czasy następujące kwoty:

a) Piętnastu protestanckich gospodarzy z kolonii Rottenhahn oraz czterech gospodarzy tego samego wyznania z Stracza i sześciu z Porzecza ofiarują rocznie kwotę 51 zł. 45 c. austr. waluty w gotówce.

b) Ciż sami ofiarują w naturze 18½ n. austr. meców żyta i 18½ n. austr. meców jęczmienia razem w wartości 58 zł. 27 cent. austryackiej waluty.

Oraz przysłużać będzie każdoczesnemu nauczycielowi prawo pożytkowania z gruntów pod nr. 778 w przestrzeni 2 morgów i 940 □ sążni, dalej pod nr. 854 w przestrzeni 3 morgów 1367 □ sążni i pod nr. 855 w przestrzeni 161 □ sążni, które na wieczne czasy stanowić mają własność szkoły, a że gmina przyjęła na siebie obowiązek uprawiania tych gruntów zatem rzeczone grunta przyniosą roczny dochód w wartości najmniej 113 zł. 32 c. austr. wal.

Prócz tego zobowiązali się powyżrzeczeni kontrybuenci utrzymywać zawsze w jaknajlepszym stanie wzniesiony już szkolny budynek i szkolne porządki, starać się o potrzebną w szkole usługę a wkońcu zrąbać i zwieźć z janowskich lasów do szkoły 5 n. aust. sągów drzewa, które kameralne państwo w Janowie ofiarowało na opał szkoły.

Okazaną temi ofiarami pożyteczną dążność ku podniesieniu oświaty ludu podaje c. k. Namiestnictwo z zasłużonem uznaniem do publicznej wiadomości.

Sprawy krajowe.

(Wypadki dzienne.)

Wiedeń, 21. lutego. *Lit. korespondencya austr.* pisze: „W jednym z dzienników francuskich znajdujemy następujący ciekawy ustęp: „Prawie dwadzieścia rozmaitych plemion składa olbrzymie państwo austryackie, to mistrzowskie dzieło polityki. Wszystkie te ludy zniszczyłyby się w wojnie nawzajem swoją drobiazgową zawiścią i stałyby się łupem pierwszego lepszego zdobywcy, gdyby niespajała ich wyższa idea, broniąc jednego drugiem, tworząc jedną całość z tylu odłamków, jedna potęgę z tylu bezwładności. System narodowości rządzi państwem austryackiem, które jedynie utrzymuje równowagę w polityce europejskiej, jedyną jest zaporą od Rosyi. Austrya zachowała wszystkie swoje narodowości i poczytano jej to za zbrodnię! Gdyby była zdeptała wszystkie i postawiła na stopie rewolucyjnej, byliby dumni zwolennicy narodowości obsypali ją pochwałami. Dziennikarze podkopali prawa narodów w ich podstawach; austryaccy politycy nieoswoili się jeszcze z temi najnowszemi zasadami; zostawcie im czas, by mogli je zbadać należycie. A czyż i oni niebędą mogli przytoczyć na swoją korzyść powodów narodowości? Czyż Lombardowie niepochodzą z Niemczy? Cóż oznacza przeto ów niepojęty argument narodowości, który występuje przeciw wszystkiemu, nawet przeciw sobie samemu? Możnaż wyobrazić sobie kongres posłów, który wytacza i rozważa kwestye historyczne, etnograficzne i filologiczne? A na cóż przyda się zresztą obstawać przy fantastycznym argumencie, w który niewierzą nawet zwolennicy jego? Żaden niema odwagi przyjąć całej jego odpowiedzialności na siebie. Czyż to język, czy krew oznacza narodowości? Niechaj *Siécle* wybiera i odpowiada za skutki swego wyboru. Ale on będzie milczał; albowiem system narodowości ginie, jak tylko zbliżyć się do niego, a co tem niebezpieczniejsza, że zupełnie nieznajomemu zostawia bardzo obszerne pole do działania."

Anglia.

(Sprawy Jońskie. — Cło na Elbie. — Czynności w parlamencie.)

Londyn, 18. lutego. Na posiedzeniu *izby niższej* z dnia 18. b. m. zapowiedział Mr. Headlam wniosek tej treści: Jońskim wyspom nie może być nadana żadna nowa konstytucya, dopóki izba niższa nie orzeknie w tym względzie.

Ten wniosek odnosi się może do oświadczenia lorda Derby na posiedzeniu izby wyższej z dnia 17. b. m.: że na mocy traktatu tworzą Jońskie wyspy niezawisłą republikę siedmiu wysp, pod opieka Anglii, że jej prawodawstwo pomimo że potrzebuje sankcyi Jej Mości Królowy, nie zawisło od angielskiego parlamentu i że dopiero po nadaniu albo odmówieniu takiej sankcyi przysłuża parlamentowi prawo, dać swoje zdanie o stosowności tego postępowania

— Według telegramu z Londynu oświadczyli koronni prawnicy, że podstawy, które Hanower zaproponował dla uregulowania sprawy względem cła na Elbie są nie do przyjęcia.

— Posiedzenie *izby niższej* z 16. lutego. Wicehrabia Bury proponuje drugie odczytanie bilu względem poprawy w ustawach małżeńskich. Ten sam wniosek przedkładano już przeszłego roku, a zamiarem jego jest ogłosić prawnym małżeński związek z siostrą zmarłej małżonki. Pan Hope, jeden z głównych przeciwników tej zmiany w ustawie, proponuje odrzucenie. Najmocniej, jak zawsze, oświadcza się pan Henry Drummond przeciw temu wnioskowi, nazywa go bezbożnem nowatorstwem. Sir George Cornewall Lewis nie może pojąć tej zaciętości, z jaką przeciwnicy tego wniosku chca wprowadzić stan rzeczy, który w żadnym innym chrześciańskim kraju nie istnieje. Pan Walpole (minister spraw wewnętrznych) obstaje przytem, że stosunek do siostry małżonki jest pokrewieństwem; a jeźli jeden stopień pokrewieństwa przestaniemy uważać za święty, tedy wkrótce zniknie uszanowanie także dla wszystkich innych; oświadcza się przeto przeciw drugiemu odczytaniu. — Podczas tej dyskusyi wprowadzają John lord Russell i pan J. A. Smith barona Meyer Rothschild'a, jako nowo obranego członka za Hythe. Pan Rothschild oświadcza u stołu, że dla skrupułów sumienia nie może złożyć zwyczajnej przysięgi „na prawdziwą wiarę chrześcianina." Pan Smith zaproponował potem rezolucye na mocy których uchwała przeszłej sesyi stała się prawomocną. Pan Newdegate użala się, że nie oznajmiono wpoprzód wniosków rezolucyi, i zapytuje prezydenta, czyli takie rezolucye będą miały prawomocność na czas trwania sesyi lub parlamentu, albo aż pokąd nie będą odwołane; następnie chce się dowiedzieć od członka za City Londynu, czyli baron M. Rothschild jest poddanym Jej Mości Królowej przez urodzenie, pokrewieństwo lub adopcyę? Sir G. Grey uznaje pierwsze pytanie za słuszne i stosowne; ale co do drugiego twierdzi, że deputowany za Nord-Warwickshire (Newdegate) powinien znać przepisaną statutami drogę; jeżeli pokłada wątpliwość w prawnem uzdolnieniu pana Rothschilda, tedy powinien starać się pytanie to petycyą przeciw wyborowi rozwiązać. Lord John Russell obraca w śmiech zażalenie, że nie zapowiedziano wniosku rezolucyi. Prezydent decyduje, że rezolucya izby tylko w ciągu sesyi jest prawomocną. Pan Smith proponuje więc, ażeby izba uchwaliła, by wyznawca religii żydowskiej przy składaniu przysięgi opuścił formułę: „na prawdziwą wiarę chrześcianina." Pan Newdegate oświadcza, że on, chociaż także stanowczo głosował przeciw przypuszczeniu starozakonnych, jednak ze względu na wersyę prezydenta nie obstaje za głosowaniem. Poczem rezolucyę potwierdzają, a deputowany za Hythe składa przysięgę. — Lord John Russell podnosi potem przerwaną dyskusyę znowu i mówi, że dawniej czynił mocne zarzuty przeciw bilowi, lecz teraz przekonał się, że ten bil w socyalnym i praktycznym względzie ma wprawdzie wiele przeciw sobie, jednak ma także niejedno za sobą, podczas gdy nie można wykazać biblijnego zakazu względem rzeczonych związków małżeńskich. Nie może przeto niedać drugiemu odczytaniu swojego przyzwolenia, atoli przeczuwając, że to nowatorstwo będzie tylko powodem do dalszych zmian, czyni to nie bez oporu. Po przemówieniu się jeszcze kilku innych członków i rekapitulacyi przez wicehrabię Bury, przeszło drugie odczytanie 135 głosami przeciw 77.

Francya.

(Bliskie konferencye. — Poseł turyński. — Cesarz Soulouque. — Wojska z Algieryi. — Etat marynarki. — Wiadomości bieżące. — Port w Reunion. — Statystyka rekrutacyjna. — Doniesienia z Konstantynopola.)

Paryż, 18. lutego. Obecni członkowie konferencyi zgromadzili się na naradę dla wyznaczenia dnia na pierwsze posiedzenie.

— Francuski poseł w Turynie książę de la Tour d'Auvergne przyjechał do Paryża i jak słychać zabawi tu 10—14 dni.

— **Cesarz Soulouque złożył podziękowanie francuskiemu konzulowi w Port au Prince** za pomoc przy ucieczce. Utrzymują, że w skutek zwycięztwa jenerała Geffrarda zawiązały się już układy względem połączenia republiki St. Domingo z państwem Hajti.

— **Mówią, że p. Bernard des Essarts**, konzul odwołany z Belgradu zostanie mianowany gubernatorem jednej z francuskich kolonii.

— *Monitor* donosi, że parowa fregata „Christophe Colombe" z Algieru zawinęła dnia 12. lutego do Marsylii, wysadziła wojsko, poczem zwróciwszy się niezwłocznie do Toulonu, odpłynęła 13go z powrotem do Algieru. Parowa fregata „Ulloa" ruszyła dnia 13go w podróż do Alexandryi. Wiadomo, że ta fregata przewozi posiłki wojskowe dla expedycyjnego korpusu w Anamie; posiłki te idą na Suez do Czerwonego morza, gdzie je zabierze okręt „Duchayla" i zawiezie do odnogi Turo.

— Według wydanego niedawno „Annuaire de la Marine Impérial" na rok 1859 zasiadało we Francyi od 11go marca 1626 po dziśdzień 94 ministrów marynarki. Obecnie liczy Francya 2 admirałów, 11 wiceadmirałów, 20 kontradmirałów, 113 kapitanów okrętów liniowych, 232 kapitanów fregatowych, 673 porneczników okrętów liniowych, 546 chorążych. Artylerya marynarki liczy 1 jenerała brygady, 6 pułkowników, 8 podpułkowników, 17 majorów, 86 kapitanów. Piechota marynarki 2 jenerałów brygady, 4 pułkowników, 14 podpułkowników, 30 majorów, 165 kapitanów.

— *Nord* donosi, że wojska, które w Algierze zastąpią dywizyę Renault, nie będą wzięte z armii lyońskiej, tak że armia lugduńska będzie przeto o całą dywizyę powiększona. Płacę francuskiego jeneralnego konzula w Japonii, pana Duchesne, wyznaczono na 50 000 fr.

— Rząd zamyśla założyć port na wyspie Reunion, która teraz przy burzliwem powietrzu ma bardzo niebezpieczną zatokę. Sądzą, że potrzebne roboty pociągną za sobą wydatek 1,800,000 franków.

— Misyonarz, Ojciec Chamaison, który długo przebywał w Kochinchinie, miał u księcia Napoleona audyencyę prywatną i rozmawiał z księciem o stosunkach tego kraju.

— P. Chast Meux oblicza statystycznie normalną liczbę młodych żołnierzy, których francuski system rekrutacyjny dostarczyć może co roku: Przeciętna siła klas wieku od 1816 r. była 296 926. Porównując te przeciętną liczbę wpisanych z przeciętną liczbą narodzonych dzieci męzkiej płci (490.278) okazuje się, że od każdych 100 chłopców stawia się w wieku 20 lat blisko 60.47. Z tych odpadają dla niedostatecznej miary 7.51; dla słabości i innych ułomności ciała 29.87; bracia zostających w wojsku 7.28; najstarsi synowie wdów 6.88; najstarsi synowie siedmdziesięcioletnich albo ślepych rodziców 0.54; najstarsi z sierót 1.25; póżniej narodzeni, z przywilejem ułomnych najstarszych 0.08; w ogóle 53.41 procent. Przypuszczając przeciętną liczbę młodych ludzi jak powyżej, na 296.926, zatem każda klasa wieku dostarcza do 132.725 rekrutów.

— Według telegraficznej depeszy z Konstantynopola z dnia 15. lutego padł pewien w Rodosto zamieszkały Francuz ofiarą zemsty na dniu 10. lutego. Gdy hrabia Lallemand dowiedział się o tym wypadku, wysłał na miejsce statek „Salamandre" z dragomanem i oddziałem policyjnych żołnierzy. Przyaresztowano czternastu winnych i zastępcy Francyi dano zupełne zadośćuczynienie.

Holandya.

(Republika Oranii pragnie zjednoczenia z Przylądkiem. — Doniesienia z Przylądka. — Port Scheveningen.)

Z Hagi w miesiącu lutym. Względem republiki Oranii nadeszły z Kapsztadu ważne wiadomości z dnia 21. grudnia. Gdy za pośrednictwem gubernatora Przylądka kolonii zakończyła się szczęśliwie wojna republiki z Kaframi plemienia Basuta, zgromadziła się rada narodowa. Posiedzenie zagaił mową prezydent Boshof. Wkrótce po zagajeniu posiedzenia uchwaliła rada ludu oświadczyć, że federacyjne połączenie republiki z angielską kolonią byłoby bardzo pożądane, i zawezwała p. Boshofa, ażeby urzędownie oznajmił władzy parlamentowi kolonii Przylądka, że republika Oranii pragnie tego połączenia.

— Z Kapsztadu donoszą także między innemi, że w kolonii zaczynają się niepokoić wielkiemi tłumami Kafrów, którzy pędzeni głodem panującym w ich kraju przybywają do kolonii. Utrzymują, że przybyło ich do 10.000 a niektóre holenderskie dzienniki podają ich liczbę nawet na 100.000. Wszystkie w angielskim kraju Kaffrów znajdujące się wioski założone dawniej przez niemieckie legiony są prawie zupełnie wyludnione i smutny przedstawiają widok. Kolonialni włościanie, którzy od rządu otrzymali niedawno grunta w kraju Kafrów poczynają osiedlać się w tych wioskach; utrzymują, że ci włościanie dostarczą roboty i chleba niemieckim wychodźcom, którzy przybyli tam pierwej i teraz jeszcze przybywają.

— Komisya, której poruczono rozpoznać projekta nowego portu w Scheveningen, zgromadziła się d. 24go stycznia na posiedzenie, i osądziła, że w zaprojektowanym porcie ani będą mogły się mieścić parostatki i inne w pamiętniku nadmienione okręta, ani że port może służyć w każdym czasie za pewne schronienie dla parostatków i innych okrętów nawet ni dla rybackich łodzi?

Włochy.

(Oświadczenia niektórych deputowanych.)

Gazeta wied. przytacza następujące oświadczenie niektórych członków izby piemonckiej: Trzydziestu pięciu członków izby drugiej głosowało jak wiadomo przeciw nowej pożyczce, a za szczerą ich mowę otrzymali od *Independante* i innych dzienników podobnej mu barwy politycznej nazwę „stronników obczyzny." Na to odpowiedzieli członkowie rzeczeni następującem zaprzeczeniem:

„Artykułem umieszczonym w dzienniku *Independante*, który wyszedł podobno nie tak z redakcyi, jak raczej z innych sfer, zganiono postępowanie tych 35ciu członków izby, którzy opierali się zaciągnieniu nowej pożyczki. Deputowani Prawej, do których się nagana ta odnosi, mogą się Bogiem i całym narodem zaświadczyć; że przy głosowaniu nie szło im o zyskanie sławy i popularności, i dopełnili tylko obowiązku swego stając w obronie majątku narodowego.

Trudno wzbronić dziennikowi *Independante* cenienia tych wszystkich, którzy nie należą do stronnictwa ministeryalnego. Lecz naród nauczony wypadkami przeszłemi, i wiadomy tych wyjaśnień jakie zaszły w izbie, wie o tem dobrze, że pewne stronnictwo chce pożyczkę zaciągnąć nie tak dla obrony państwa, jak raczej na to, by za pierwszym zaraz wybuchem rokoszu wyciągnąć za granicę kraju.

Deputowani Prawej złożyli już dawno dowody swej odwagi obywatelskiej i nieograniczonej przychylności dla króla i ojczyzny, a postępowaniem ich nie kieruje żaden interes odrębny. Wszystkie ich też myśli poświęcone są sprawiedliwości i sławie kraju.

Uważają to za prawdziwy patryotyzm opierać się pożyczce, która na samą tylko obronę jest za nadto znaczna, i każe domyślać się całkiem innych zamiarów. W ciągu rozprawy wspomniano o fundaszach, jakiemi rząd może rozrządzać, tych może więc użyć na utrzymanie bezpieczeństwa państwa bez dalszego odłużania skarbu publicznego.

Trzydziestu pięciu deputowanych opierają się nowemu rozprószeniu majątku narodowego, wskazali ojczyźnie środki obrony, i i chcieli zapobiedz temu, by ministeryum nie wyrządziło szkody na przyszłość. Nie doradzali żadnego uszczuplenia siły zbrojnej, a w mowie ich nie ma i śladu takiej niedorzeczności; podawali tylko radę, by finansów naszych, które stanowią główną siłę narodu, nie obarczano nowemi ciężarami.

Niech *Independante* szuka współeczników i popleczników obczyzny raczej w gronie tych, którzy artykuł ten zalecili, a nie w gronie deputowanych stawających w obronie majątku, honoru i niezawisłości ludności sardyńskiej."

Niemce.

(Okolnik ministra spraw wewnętrznych. — Czynności w izbie deputowanych.)

Neue Preuss. Ztg. donosi, że pruski minister spraw wewnętrznych Schleinitz przesłał wszystkim posłom przy dworach niemieckich depeszę okolnikową, w której oświadcza, że zasady polityki pruskiej co do kwestyi wojennych są „pojednawcze". Dalej pisze ten dziennik, że hr. Pourtales udać się ma do Paryża na konferencye.

— Na posiedzeniu izby deputowanych z 17go b. m. przedłożyli ministrowie sprawiedliwości i wyznania projekt ustawy względem wprowadzenia cywilnych ślubów małżeńskich; względem uchylenia przeszkody małżeństwa z powodu nierówności stanu i zniesienia niektórych powodów usprawiedliwiających rozwód. Wstępną mowę ministra wyznania przyjęła Prawa z oklaskami, a Lewa zupełnem milczeniem. Do obrad uprzednich wyznaczona ma być komisya złożona z 21 członków. Deputowany Vincke przedłożył wniosek tej treści, jako izba spodziewa się, że reskrypt konsystorza królewieckiego do czterech predykantów z powodu wyboru deputowanego katolickiego otrzyma przynależną naganę. Na to odpowiedział minister wyznania, że środek ten uważa za niestosowny, poczem wniosek rzeczony cofnięto.

Dania.

(Rocznica szturmu na Kopenhagę.)

Kopenhaga, 13. lutego. Na uroczystość dwusetniej rocznicy szturmu, który Szwedzi przypuszczali na naszą stolicę i zwycięzko zostali odparci, przybył książę następca tronu w zastępstwie króla. Przy uczcie spełnił prezydent rady p. Hall toast na jedność.

Rosya i Królestwo Polskie.

(Rozporządzenie względem sporów między właścicielami dóbr i rolnikami.)

Warszawa, 15. lutego. *Gazeta warszawska* ogłasza co następuje:

W imieniu Najjaśniejszego Alexandra Drugiego, Cesarza Wszech Rosyi, Króla Polskiego etc. etc. etc.

Rada administracyjna Królestwa.

Dla usunięcia napotykanych wątpliwości przy rozpoznawaniu i rozstrzyganiu przez władze administracyjne i sądy cywilne sporów, zachodzących pomiędzy właścicielami niektórych dóbr prywatnych i rolnikami w nich osiedlonymi, a 3 morgi (1 dziesiatyna 1289 sażenów) lub więcej ziemi dla siebie obrabiającymi: czyli najwyższy ukaz z d. 26. maja (7. czerwca) 1846 r. ma do nich zastosowanie, rada administracyjna, z mocy najwyższego Jego cesarsko-królewskiej Mości upoważnienia, na przedstawienie komisyi rządowej spraw wewnętrznych i duchownych postanowiła i stanowi:

Artykuł 1. Pod przepisy rzeczonego dopiero najwyższego ukazu nie podchodzą, bez względu na naturę odbywanych przez rolników powinności i rodzaj z właścicielem umowy:

a) Grunta należące do cząstkowych posiadaczy (we wsiach podzielną własność stanowiących), którzy będąc sami cząstkowymi tylko rolnikami, uprawiali dawniej całą swoją siedzibę, a jedynie dla upadku lub własnych widoków wydzierżawili całość lub część onej za kontraktem czasowym, chociażby kilkakrotnie odnawianym.

b) Osady karczemne, młynarskie, kowalskie, strycharskie, jako też oficyalistów dworskich, to jest służby leśnej, owczarskiej, ogrodowej itp.

c) Osady trzymane przez osoby, które same nie są cząstkowymi rolnikami.

d) Ogrody, grunta orne, łąki i pastwiska przez rolników obok zajmowanych przez nich osad trzymane czasowo, z obowiązkiem uiszczania z tych użytków dworowi czynszu w gotowiźnie, osepu, danin lub robocizny, albo też oddawania z nich części plonów w naturze.

Art. 2. Wszyscy inni rolnicy, we wsiach i miastach prywatnych osiedleni, a trzy morgi lub więcej ziemi dla siebie obrabiający, bez względu na naturę wykonywanych przez nich powinności i rodzaj umowy z właścicielami dóbr zawartej, mają prawo korzystać z przepisów powołanego wyż ukazu najwyższego.

Art. 3. Podług jakich zasad, tudzież form i prawideł rolnicy po expiracyi kontraktów czasowych winni wchodzić z właścicielami dóbr w nowe układy wieczyste, wskażą przepisy w tej mierze oddzielnie wydać się mające.

Art. 4. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku praw ma być zamieszczone, wszystkim władzom, do których to należy, w szczególności zaś komisyom rządowym spraw wewnętrznych i duchownych, oraz sprawiedliwości poleca.

Działo się w Warszawie dnia 18. (30.) listopada 1858 roku.

Księstwa Naddunajskie.

(Posiedzenie multańskiego zgromadzenia narodowego.)

Dziennikowi *Ostd. Post* piszą z Jas pod dniem 11go b. m., że na jednem z ostatnich posiedzeń multańskiego zgromadzenia narodowego odczytano poselstwo księcia z oznajmieniem, że został obrany panującym księciem Wołoszczyzny i zjednoczonych księstw, oraz że przyjmuje wołoską koronę książęcą.

Po mianowaniu komisyi dla ułożenia adresu odpowiedzi zgromadzenia na poselstwo księcia i dla ułożenia adresu dziękczynnego do „braci za Milkowem," odczytuje p. Gogolniczano jako referent komisyi ten adres następującej treści: że bracia za Milkowem złożyli dowód swego patryotyzmu i zgodnego sposobu myślenia powtarzając pamiętny akt multańskiego narodu z dnia 5. stycznia, t. j. mianowaniem Alexandra Jana I także i księciem rumuńskich krajów; i że narodowe zgromadzenie przedkłada księciu prośbę: powołać obydwa zgromadzenia do Fokszan, ażeby tam wspólnie rozwiązać wielką myśl, której dokonać mają, oraz założyć węgielny kamień do wzniesienia rumuńskiego państwa, ażeby unia nareszcie stała się rzeczywistością. A ponieważ, jak p. Gogolniczano zapewnia, z pięciu milionów natchnionych ust rumuńskich od Karpat aż do czarnego morza wydobywają się głosy: „Niech żyje Alexander Jan I.! Niech żyją zjednoczone rumuńskie kraje!" zatem i zgromadzenie wnosi te same odgłosy. P. Laskar Katargi starał się napróżno zwrócić uwagę narodowego zgromadzenia, że przyjęciem takiego adresu przekroczą granice swego pełnomocnictwa, wprawdzie przyjęto jego wniosek, ażeby głosowano nad ustępem w adresie odnoszącym się do zwołania narodowego zgromadzenia do Fokszan, ale za wnioskiem względem zwołania zgromadzenia do Fokszan znaczna głosowała większość. Dla doręczenia księciu tego adresu uda się narodowe zgromadzenie z metropolitą i wiceprezydentem na czele; potem mianowano deputacyę dla doręczenia adresu wołoskiemu zgromadzeniu, i składa się z pp. Balanesco Rosetti, Pano Gogolniczano, A. Maurocordato i Cantacuzeno.

Niniejszy list dziennika *Ostd. Post* widocznie był pisany na prędce, zdaje się jednak, że treść jego jest niewątpliwą. My z naszej strony, pisze *Gazeta wiedeńska*, chcemy na to tylko zwrócić uwagę, jak członkowie narodowego zgromadzenia nazywają Alexandra Couzę, jak w adresie tak i w debatach księciem Alexandrem Janem z porządku I.

Wyspy Jońskie.

(Parlament joński.)

— Z Aten donoszą z 10. lutego, że parlament joński przyjął z niechętnem milczeniem poselstwo Gladstona i odpowiedź Królowej, która odmówiła życzeniu połączenia wysp tych z Grecyą, i że znaczna większość postanowiła podobno uchylić się od obrad nad reformą konstytucyjną, którą lord nadkomisarz zaproponował. W takim razie rozwiązanoby zapewne izby.

Grecya.

(Szkoły publiczne.)

Ateny, 8. lutego. Także i w tym roku można udowodnić liczbami, jak dalece pod mądrym rządem króla Otona podnosi się oświata między greckim ludem, i że co do uczącej się młodzieży stoi Grecya na równi z innemi państwami Europy. Wydatki na publiczne nauki, na które obrócono w upłynionym roku 1,393.184 dr. bywają pokrywane po największej części z dochodów skarbowych, jednak rozmaite naukowe zakłady otrzymują liczne dary, jak już i w upłynionym roku darowano 140.648 dr. Uniwersytet liczy 54 profesorów i 495 uczniów; 7 gymnazyów mają 59 profesorów i 1124 uczniów, do 800 nauczycieli i 42 nauczycielek uczą po szkołach mniejszych do 60.000 dzieci.

Azya.

(Doniesienia z Bombaju.)

Dziennik *Times* ogłasza następujący telegram swego korespondenta z Malty: „Malta, 15. lutego. Poczta z Bombaju z dnia 25. stycznia przybyła do Alexandryi na dniu 11. lutego. Kampanię w Audzie zakończono na dniu 8. stycznia. Dziesięciu naczelników z armii powstańców poddało się. Beguma z swymi sprzymierzeńcami umknęła do Nepaulu. Utrzymywano, że między tymi znajdował się także i Nena Sahib. Lord Clyde był w drodze do Luknowa. Wszystkie warownie zburzono, a powstańcy wydali do 400.000 sztuk broni. Tantia Topi wałęsał się jeszcze, i w jego towarzystwie znajdował się Feroze Szach. Słychać, że plemiona Murri wznieciły niepokój na granicy Scindy. Według wiadomości z Dzolny przyszło do krwawej walki między oddziałem pułkownika Campbella, a Rohillami w sile 3000 ludzi. Sir Hug Rose był w pochodzie na widownię boju."

Afryka.

(Nominacya zastępcy wicekróla. — Wiadomości bieżące.)

Z Alexandryi piszą: Gdy spór w sprawie kanału Suez zmilknie w obec groźnych wiadomości z Europy, gotują się w głębi kraju ważne zmiany. Mahmud Basza, dotąd minister finansów, mianowany został Kiaha-Baszą, t. j. zastępcą wicekróla, został zatem wybrany na posadę, nieobsadzaną przez dwa lata, a jednak najważniejszą w państwie. Upatrują w tem dążność scentralizowania wszystkich ministeryi w jeden dywan administracyjny. Spodziewają się także, że etat egipskiego wojska znacznie pomnożonym zostanie. Jest to bez wątpienia w następstwie niepokojących zawikłań zbrojącej się Europy, które mogłyby wpłynąć na stosunki w Egipcie.

I co do dziennikarstwa spodziewamy się zmiany; gdy dziennik *Progresso di Egitto* zniża się coraz bardziej do systemu dzienników parcyalnych, a w braku własnego zdania żywi się jedynie odgłosem piemonckich dzienników, zatem temi dniami już wychodzić będzie w Alexandryi nowy dziennik *La Presse Egiptienne*, i ma zajmować się po największej części sprawami kraju; przy tem wszystkiem przebijać się będzie zawsze duch francuski, gdyż jeden z francuskich lekarzy objął redakcyę tego dziennika.

Mianowanie wielce zasłużonego austryackiego lekarza Dra Reyer przybocznym lekarzem wicekróla, sprawiło tu bardzo przyjemne wrażenie.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Turyn, 19. lutego. *Gazetta Piemontese* podaje rezultat głosowania senatu nad ustawą pożyczki. Z przeciwników występował w senacie najmocniej hrabia Brignole Sale, dowodząc, że motywa, jakie rząd podaje, są niedostateczne i słabe. Za ustawą przemawiał oprócz hrabi Cavoura także senator Gollina, rozprawiając w szczególniejszy sposób o teoryi traktatów dyplomatycznych. Izbom handlowym królestwa ogłoszono zakaz wywozu siana i owsa w odwet zakazu względem wyprowadzania koni z Lombardyi. — Turyńska izba handlowa uprasza o zmianę stopy monetarnej i wykluczenie z obiegu obcych niedecymalnych monet.

Wiadomości handlowe.

Zaleszczyki, 5go lutego. Według doniesień handlowych płacono w drugiej połowie stycznia na targach w obwodzie naszym w przecięciu za mec pszenicy 2zł. 51c.; żyta 1zł. 35c.; jęczmienia 1zł. 17c; owsa 82c.; hreczki 1zł. 29c.; kukurudzy 1zł. 45c; kartofli 57c. Za cetnar siana 1zł. 57c.; wełny w (Uścieczku) 5zł. 81c.; nasienia konicza 41zł. Sąg drzewa twardego sprzedawano po 8zł. 45c., miękkiego po 5zł. 66c. Funt mięsa wołowego kosztował $7\frac{1}{3}$c. i mas okowity 42c. wal. austr.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 23. lutego

Hotel rosyjski: PP. Kniaz-Puzyna Włodz., z Martynowa. — Rubczyński Alfr. i Wolański Mik., z Pauszówki.

Hotel europejski: Wiłosławscy Bron. i Józ., z Zendowiec. — Wesołowski Józ., adwok., ze Złoczowa.

Hotel Langa: Vopaterny Józ., c. k. jener., z Tarnopola. — Ks. Thurn-Taxis, c. k. pułk., z Żółkwi.

Hotel angielski: Br. Hagen Gust., z Wielkichócz. — Chłędowski Ludw. z Krakowa.

Pod kolej żelazną: Zbrożek Kaz., z Wierzbiąża.

Do pomieszkania prywatnego: Głogowski Ludw., z Psar

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 23. lutego.

PP. Jaroszyński Ner., do Malowody. — Paszkucki Ign., do Horodłowiec. — Rolof Alex., do Czyżykowa. — Hr. Dzieduszycki Miecz., do Korniowa. — Kovatś Ant., do Karapczyu. — Obertyński Leopold, do Stronibab. — Witwicki Jan, do Czabarówki.

T E A T R.

Dziś po raz pierwszy dramat niem. w 2 oddziałach a 5 aktach: **„Der Droschkenkutscher"** (Dorożkarz).

Jutro na scenie polskiej. **„Niebezpieczna Ciotunia“**, komedya w 4 aktach z niemieckiego, przerobiona przez J. N. Kamińskiego.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 22. lutego

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	330.43	— 3.8°	91 4	północny	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	329 92	— 0.2°	83 2	„	„	„
10. god. wiecz.	329 06	— 0.5°	85 3	„	„	„

Kurs lwowski.

Dnia 23. lutego.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	4	98	5	4
Dukat cesarski	„ „	5	4	5	11
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	56	8	69
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	62	1	65
Talar pruski	„ „	1	57	1	61
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	20	1	25
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	82	25	83	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	74	25	75	20
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	76	60	77	50

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 23. lutego

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. —.—. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 77 50. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 75 25; po $4\frac{1}{2}$% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. po 3% za 100 zł. —.—; po $2\frac{1}{2}$% za 100 zł. —.—; po 1% za 100 zł. — —. Przeznaczone do loso.: z r. 1834 za 100 zł. — ; z r. 1839 za 100 zł. — zł z roku 1854 za 100 zł. 107.—. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po $4\frac{1}{2}$% za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł., —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. — —; po $2\frac{1}{2}$% za 100 zł. —.—; po $2\frac{1}{4}$% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po $1\frac{3}{4}$% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granica uprocentowane: po 5% za 100 zł. — —: po $4\frac{1}{2}$ za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zl. —.—; Węgier —.—; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii — —; Galicyi 74.25; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu 73 75; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania w roku 1867 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 890.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 189.—; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego 610.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. 1675; towarzystwa kolei żelaznej państwa 228 80; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty 107 80; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—; kolei Cisy po 200 zlr. m. k. —; — lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 453.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr. —.—.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesiecy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. —.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—.; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. 83 40; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka 95.50; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 92.40. Berlin za 100 talarów —.—. Wrocław za 100 talar. — —. Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 92.30. Genua za 100 lirów piemonckich — — -. Hamburg za 100 marko banko 82.50. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 108 90. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. 107 —. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. 43.—. Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł wal. austr. —.—

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich —.—. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5.15, dukaty ces. pełnej wagi 5.12, korony 14.90. półkorony —.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 21. lutego.

Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% za 100 zł.	—.—	71.—
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	76.80	77.—
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 „	—.—	—.—
Metaliki po 5% za 100 zł.	74.75	75.—
dtto. „ $4\frac{1}{2}$% za 100 zł.	65.—	66.—
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	290.—	295.—
„ 1839 „ 100 „	124.—	126.—
„ 1854 „ 100 „	106.50	107.—
Renty Como po 42 lir. austr.	15.25	15.40
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.: Niższej Austryi	—.—	90.—
Węgier	76.—	77.—
Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii	75.—	76.—
Galicyi	75 —	75.50
Bukowiny	73.50	74.—
Siedmiogrodu	73.50	74.50
innych krajów koronnych	87 —	91.—
Z klauzulą losowania w r. 1867	—.—	—.—

Akcye.

	pien.	towar.
Banku narodowego sztuka	888.—	890.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr	188.30	188.50
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw.	606.—	610.—
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1666 —	1668
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr.	224.80	225.—
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty	110.—	111.—
Połud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	159.—	161.—
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	100.—	105.—
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	88.—	89.—
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	62.—	63.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	445.—	450.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 „ „	—.—	285.—

Listy zastawne.

		pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.	6letnie po 5% za 100 zł.	—.—	95.50
	10 „ „ 5% „ 100 „	—.—	94.—
	przeznaczone do losowania po 100 zł.	—.—	87.—
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	—.—	99.50
	przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł.	83.50	84.—

Losy.

	pien.	towar.
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztuke	96.50	96.75
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	103.—	103.50
Esterhazego 40 zł. m. k.	72.—	73.—
Salma 40 „ „	42.50	42.75
Palfiego 40 „ „	40.—	40.25
Clarego 40 „ „	35.50	36.—
St. Genois 40 „ „	35.—	35.50
Windischgrätza 20 „ „	22.50	23.—
Waldsteina 20 „ „	24.50	25.—
Keglevicha 10 „ „	14.50	15.—

Na 3 miesiące.

	pien.	towar.
Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5%	91.30	91.50
Frankfurt n. M., za 100 zł. południ.-niemieckiej waluty	91.30	91.50
Hamburg za 100 marko banko $2\frac{3}{4}$%	81.30	81.50
Londyn za 100 funtów szterl. 3%	107.50	108 —
Paryż, za 100 franków 3%	42.90	43.—

Kurs złota.

	pien	towar.
Dukaty ces. mennicze	5 zł.— 5 cen.	5 zł.— 6 cen.
Korona	14 „ —60 „	14 „ —62 „
Napoleondor	8 „ —55 „	8 „ —50 „
Rosyjski imperyał	8 „ —70 „	8 „ —72 „

KRONIKA.

Wydział Towarzystwa Dobroczynności składając niniejszem Szanownej Publiczności gorącą podziękę za udział wzięty w balu tegoż Towarzystwa, podaje oraz do publicznej wiadomości, że dochód z balu i loteryi wynosił 1868 zł. waluty austr., od czego potrąciwszy koszta urządzenia tegoż balu w sumie 214 zł. $82\frac{1}{2}$ c. waluty austr., pozostaje czysty dochód 1653 zł. $17\frac{1}{2}$ c. waluty austr.

Jutro rozpoczyna się tegoroczne zimowe zgromadzenie ogólne c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego.

(Wiadomości lokalne.) Od 10. do 19. lutego 1859 skazały tutejsze władze bezpieczeństwa za przekroczenie przepisów meldunkowych właścicieli domów zajezdnych Łukasza S., Alojzego B., Kajetana K., Jana H., Bartłomieja M., Arona P., Marcina K., i właściciela dóbr Józefa S.; — a za znieważenie niedzieli modniarkę Julię S. i Schiffe T., właściciela sklepu korzennego Simche R. i modniarza Emanuela R. — wszystkich na kary pieniężne, które oddano na fundusz ubogich. Prócz tego ukarani zostali aresztem za przekroczenie przepisów jazdy pozostawieniem zaprzężnych wozów bez dozoru: właściciel gruntu Mikolaj C. z Bełza i właściciel gruntu Andrzej H. z Hruszowa.

W miesiącu grudniu r. z. skradł nieznany złoczyńca u radcy cesarskiego Dra. S. i tutejszego lekarza powiatowego Dra. S. rozmaite suknie z niezamkniętego pokoju. Podejrzenie padło na chłopaka piekarskiego, Jana G. i uwięziono go natychmiast. Dwukrotnie jednakże udało mu się umknąć, raz z aresztu w dyrekcyi policyi we Lwowie, a później znowu z aresztu powiatowego w Jarosławiu, gdzie go pochwycono. Ale zuchwałość jego sprowadziła go napowrót do Lwowa, gdzie też w ciągu tego miesiąca dostał się znowu w ręce sprawiedliwości. Przy indagacyi przyznał się wprawdzie winowajca do popełnionej kradzieży, ale co do przechowawcy skradzionych sukien niesprawdziły się zeznania jego. Zaczem oddano go niezwłocznie tutejszej c. k. władzy karnej, gdzie zapewne zmuszony będzie wyznac zupełnie swoją winę.

Helena Z., wyrobnica, wrzuciła 15. b. m. w nocy nowonarodzone dziecię swoje zaraz po przyjściu na świat do kanału, zkąd wydobyto je nieżywe już. Zbrodniarkę — ponieważ była niebezpiecznie chora, — musiano zabrać do głównego szpitalu.

(Stracenie mordercy.) Na dniu 16. b m. stracony został w Stanisławowie przez obwieszenie Wasyl Cze., rodem z Załucza w obwodzie kołomyjskim za zbrodnię rozbójniczego morderstwa, popełnionego na Maryi Łysaniuk.

(Rozporządzenie względem wywłaszczenia gruntów pod kolej.) Z powodu szczególnego zdarzenia polecono zwierzchnościom politycznym czuwać pilnie nad tem, by przedsiębierstwa kolei żelaznych stosownie do postanowień z 14. września 1854 nie wdzierały się do wywłaszczyć się mających gruntów wprzód, nim dekret wywłaszczenia wejdzie w moc obowiązującą i cena szacunkowa złożona nie będzie.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.